

Suomenkielinen varhaiskasvatus Sivistys ja hyvinvointi

Päämäärä: Espoo on sivistyksen kärkikaupunki Suomessa. Espoolaiset ovat aktiivisia ja omatoimisia huolehtien itsestään, läheisistään ja lähiympäristöstään. Kukaan ei jää tukea vaille, mikäli voimat eivät riitä. Itsenäinen Espoo järjestää, tuottaa ja kehittää palveluja asukaslähtöisesti yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja huolehtii lähiympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointierojen kaventavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden.

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
Varhaiskasvatus on laadukasta ja varhaiskasvatukseen osallistumisaste nousee	Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostamalla parannetaan lasten oppimisvalmiuksia ja luodaan jatkumoa tuen tarpeisiin vastaamisessa varhaiskasvatuksesta opetukseen.	Varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä ikäluokittain (%) Tavoitearvo: > vuoden 2020 arvo	Vuoden 2020 lopun tilanne Espoo-taso: 79,3 % 10 kk-2v 51,1 % 3-4-vuotiaat 91,8 % 5-vuotiaat 95,9 % 6-vuotiaat 93,6 %	Elokuussa 2021 alle 3-vuotiaista 53,1 % osallistui varhaiskasvatukseen (suhteutettuna 1.1.2021 väestötietoon). Ikäryhmässä näyttää tapahtuneen ennakoitua osallistumisasteen nousua. Vuoden 2021 lopullinen osallistumisaste on saatavissa vuoden 2022 alkupuolella. Tulostavoite toteutuu	Virpi Mattila
	Palvelusetelin käyttö on alkanut	Palvelusetelillä olevien lasten määrä vuoden 2021 lopussa	Palveluseteli ei ole käytössä	Palveluseteli on otettu Espoon varhaiskasvatukseen käyttöön 1.8.2021 alkaen. Hyväksytyjä palvelusetelipäiväkoteja yhteensä 23 kpl, joista yksi on ruotsinkielinen. Syyskuussa palvelusetelillä tuotetussa varhaiskasvatuksessa oli 1003 lasta. Palvelusetelistä on tiedotettu ja sitä on markkinoitu eri tavoin; mm. palveluseteli julistetta on jaettu neuvoloihin ym., Espoo.fi - lehdessä (21.8.2021) nosto palvelusetelistä. Palveluseteliin liittyviä prosesseja on kehitetty hyödyntäen alkusyksyn käyttökokemuksia. Palvelusetelituottajaksi hakeutumisesta on pidetty infotilaisuus kaupungissa toimiville yksityisille palveluntuottajille. Tavoite toteutuu	Mirva Alakoskela, Miia Mynttinen, palveluohjaajat

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuuhenkilö
	<p>Varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toiminnan suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä</p> <p>Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteutus vastaavat lasten tarpeita</p>	<p>Henkilöstön arvio ryhmävasujen toimivuuden arvioinnissa</p> <p>Tavoitetaso: keskiarvo vuoden lopussa on vähintään 4,5 (asteikko 1-6) Jatkotoimenpiteet sovittu</p> <p>Henkilökunnan arvio pedagogisen toiminnan onnistumisesta</p> <p>Huoltajakyselyn tulokset</p> <p>Tavoitetaso: => 2020 syksy?</p> <p>Johtajien arvio pedagogisen toiminnan onnistumista</p> <p>PKS asiakaskyselyn tulokset</p>	<p>Jokaisella ryhmällä ryhmävasu käytössä. Alkumittaus tammikuussa</p> <p>Henkilöstön tyytyväisyys onnistumisestaan pedagogisessa työssä ja toiminnassa 4.6</p> <p>Huoltajien tyytyväisyys lapsen varhaiskasvatuspaikkaan ja hänen saamaansa varhaiskasvatukseen 5.29</p> <p>Arviota ei ole tehty (uusi mittari)</p> <p>Edellisen v. 2017 kyselyn tulokset: kunnallinen varhaiskasvatus yleisarvosana 4,0</p>	<p>Jokaisella ryhmällä ryhmävasu käytössä.</p> <p>Kyselyt henkilöstön tyytyväisyys onnistumisestaan pedagogisessa työssä ja toiminnassa, huoltajien tyytyväisyys lapsen varhaiskasvatuspaikkaan ja hänen saamaansa varhaiskasvatukseen ja kysely varhaiskasvatussyksiköiden johtajille pedagogisen toiminnan onnistumisesta ovat meneillään. Tulokset raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.</p> <p>PKS asiakaskyselyn valmistelu on alkanut, uusi kysely toteutetaan syksyllä 2022.</p> <p>Tavoite toteutuu</p>	<p>Raija Laine, varhaiskasvatuksen aluepäälliköt ja yksikköjohtajat</p>

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuuhenkilö
Espoo on kansainvälisten päiväkotien ja koulujen edelläkävijä	Lapset saavat kokemuksia vieraiden kielten oppimisesta varhaiskasvatuksessa	Kielirikasteista toimintaa on kaikilla varhaiskasvatuksen palvelualueilla Tavoitetaso: Tarjontaa kaikilla palvelualueilla Kaksikielisen varhaiskasvatuksen toiminta laajenee (Englanti-Suomi) Tavoitetaso: >1	Ei ole tasaisesti kaikilla alueilla Kivimiehen päiväkotia (Tapiola)	Matinraitin päiväkodissa on aloitettu kaksikielinen (engl.) ryhmä 08/2021. Kielirikasteista toimintaa on kaikilla palvelualueilla. Yhteistyö kielirikasteisten päiväkotien kesken aloitettu. Päiväkodit ovat tuottaneet materiaalia ja toimintaa on dokumentoitu. Tarkoituksena on ollut kerätä konkreettisia toimintatapoja Espoon kielirikasteisen mallin pohjaksi. Tavoite toteutuu	Raija Laine, Satu Nerg-Öhman Varhaiskasvatuksen aluepäälliköt ja yksikköjohtajat
	Kansainvälisyyttä on edistetty Sivistystoimen kansainvälisyys- ja globaalikasvatusohjelman 2019-2021 mukaisesti kustannustehokkailla tavoilla.	Kotikansainvälisyyden ja virtuaalisten yhteistyökeinojen laajempi hyödyntäminen lasten ja nuorten kansainvälisyyspolulla (sito) Jokaisen lapsen oma kulttuuri näkyy lapsiryhmän toiminnassa ja fyysisessä oppimisympäristössä. Hyödynnetään etäyhteyksiä yhteistyötä tehtäessä	Alkumittaus tehdään vuoden alussa	Kotikansainvälisyys hanketta on esitelty palvelualueille. Varhaiskasvatusyksiköihin lähetetään otantakysely, jonka pohjalta tuotetaan materiaalia yksiköiden globaalikasvatuksen tueksi. Lokakuussa on järjestetty kyselytunti etäyhteyksien mahdollisuuksista kotikansainvälisessä varhaiskasvatuksessa. Tavoite toteutuu	Raija Laine, Satu Nerg-Öhman, Päivi Rasmus Varhaiskasvatusyksiköiden johtajat
Espoon palvelut järjestetään ja tuotetaan asukas-	Lasten kanssa toteutetaan osallistuvaa budjetointia päiväkotien	Lapset ovat mukana toimintamateriaalin ja välineiden hankinnan	Saadaan vuoden	Osallistavasta budjetoinnista raportoidaan vuoden 2021	Varpu Ojala, Marianne

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuuhenkilö
ja asiakaslähtöisesti sekä kustannusvaikuttavasti	toimintamateriaalin ja -välineiden hankinnassa Asukaspuistojen toimintaa kehitetään yhdessä asukkaiden, yhteistyökumppaneiden ja henkilöstön kanssa	suunnittelussa ja toteutuksessa. Tavoitetaso: Käytössä kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä On laadittu kehittämissuunnitelma ja kehittäminen on käynnistynyt	2021 alussa Suunnitelmaa ei ole	lopussa. Asukaspuistojen toimintaa kehitetään ja samalla kirjataan pidemmän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Elokuussa järjestettiin avoimen henkilökunnalle ja esihenkilöille Kurkistus palvelumuotoiluun työpaja koulutus. Avoimen esihenkilöille on järjestetty kaksi Kick off- tilaisuutta kehittämistyöstä ja sen johtamisesta. Tavoite toteutuu	Leppänen Sanna Malmström, Nina Konttinen, Kati Smeds
Lisätään espoolaisten lapsi- ja perhepalveluiden toimivuutta	Kehityksen, kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevien lasten avustamistehtävissä työskentelevän henkilöstön koulutustasoa nostetaan suunnitelmallisesti	Avustamistehtävissä työskentelevän päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtäviin kelpoisen henkilöstön määrä Tavoitetaso: Lisätään lastenhoitajien määrää (6)	Vuonna 2020 11 lastenhoitajaa	Koulutustasoa on nostettu siten, että elokuusta alkaen suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on 17 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää, joissa työ kohdentuu tukea tarvitsevien lasten avustamiseen ja ohjaukseen. Keväällä näitä tehtäviä oli 11, lisäys +6. Myös henkilöstövuokrauksena on harkinnan pohjalta hankittu joitakin lastenhoitajia lasten tukemisen tehtäviin määräaikaaisesti. Tavoite toteutuu	Virpi Mattila, Anita Vataja
Nostetaan maahanmuuttajien koulutusastetta, sujuvitetaan kotoutumista ja työllistymistä	Eri kieli- ja kulttuuriryhmien lasten ja nuorten osallistumisaste kasvaa kotoutumista ja työllisyyttä edistäen.	Vieraskielisten alle 3-vuotaiden sekä 3-5-vuotiaiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen. Vieraskielisten 6v lasten osallistumisaste esiopetukseen tai valmistavaan opetukseen	M1: Vuoden 2020 lopun tilanne Espoo-taso: Varhaiskasvatusikäiset 69,7 % 10 kk-2v 40,6 % 3-4-vuotiaat 84,8 % 5-vuotiaat 84,9 % 6-vuotiaat 83,9 % (ei sis. sukun esiopetuksen	Vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen saadaan vuoden 2022 alkupuolella. Vieraskielisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa kasvaa. Esiopetusikäisten lasten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on 476 lasta (v.2020 435) MONIKU-malli on käytössä neuvolan ja varhaiskasvatuksen välisessä yhteistyössä, tavoitteena kehittää	Marianne Leppänen, Anne Pelttonen (tilastot)

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuuhenkilö
		Tavoitearvo: > vuoden 2020 arvo	oppilaita, joilla ei ole liittyvää varhaiskasvatusta)	<p>varhaiskasvatuspalveluihin ohjautumista.</p> <p>Hankerahoituksia ja erityisavustuksia on kohdennettu erityisesti maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatuksen kehittämiseen.</p> <p>Tavoite toteutuu</p>	
	Eri kieli- ja kulttuuriryhmien lasten suomen kielen osaaminen paranee	<p>Henkilöstö seuraa monikielisten lasten Suomen kielen edistymistä</p> <p>Tavoitetaso: Edistymistä havaitaan 90 prosentilla lapsista</p>	Uutta seurantavälinettä ollaan ottamassa käyttöön	<p>KieliPeda-työväline on otettu käyttöön kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä 1.8.2021 alkaen. Alkumittaus lasten suomen kielen taidosta tehdään KieliPeda-työvälineen avulla syksyn aikana.</p> <p>Seurantaryhmänä on vuonna 2016 syntyneet monikieliset lapset, joiden äidinkieli ei ole suomi. Seuraavan kerran tieto suomen kielen taidosta kerätään samalta ryhmältä syksyllä 2022.</p> <p>Tavoite toteutuu</p>	Raija Laine, Marianne Leppänen, Anita Vataja Elina Pulli

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Päämäärä: Osana verkostomaista metropolialuetta Espoo kehittyä taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi. Palvelukeskittymien saavutettavuus joukkoliikennedyhteyksin parane ja kaupunkikeskukset kehittyvät omiin vahvuuksiinsa tukeutuen viihtyisiksi, turvallisiksi ja esteettömiksi asumisen, asioinnin, työssäkäynnin ja vapaa-ajan kohtaamispaikoiksi. Segregaation torjumiseksi ja espoolaisten erilaisiin asumistarpeisiin vastaamiseksi kaupunki tarjoaa edellytykset monimuotoiselle asuntotuotannolle ja tonttitarjonnalle.

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
Espoo on hiilineutraali 2030 mennessä	Jatketaan luontoryhmien lisäämistä	Jokaisella palvelualueella toimii vähintään yksi luontoryhmä	Luontoryhmiä kolmella palvelualueella	Luontoryhmiä on yhteensä 10, niitä on kaikilla palvelualueilla. Syksyn aikana edellisen seurannan jälkeen ei ole aloittanut uusia luontoryhmiä. Tavoite toteutuu.	Salla Hovi, Minna Kokora Varhaiskasvatuksen aluepäälliköt

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Päämäärä: Toimimme edelläkävijänä kunnallisten palvelujen, niiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa. Osaavana ja uudistuskykyisenä henkilöstönä järjestämme, tuotamme ja kehitämme palveluja sekä niiden laatua, kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuutta. Johtaminen, esimiestyö ja työtyytyväisyys kehittyvät ja ovat hyvällä tasolla. Tasapainotamme kaupunkikonsernin talouden ja käänämme velkamäärän laskuun. Nostamme investointien omarahoitusosuuden sataan prosenttiin. Kaupungin organisaatio kehittyy ja vastaa toimintaympäristön muutokseen.

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
Espeen talous on tasapainossa ja Espoon verotaso pysyy maltillisena	Palvelutuotannon tuottavuus paranee vähintään 2 % peruspalvelujen hintaindeksin muutos huomioiden.	Käyttösuunnitelman mukaisesti toteutuvat patu-tuotteet ja niiden osuus toimialan toimintamenoista. TakE-ohjelman toimeenpano: Patu2-palvelutuotteistuksen perusteella tehdyt muutokset palvelujen järjestämistavassa tai kanavassa tuottavuuden kehittämiseksi.	Volyymiltaan merkittävin kunnallinen päiväkotiyksikkökustannus 2020 alle 3v 16 736 €, 3 v. täyttänyt 11 962 €. Vuoden alussa ei muutoksia	Tuottavuustavoitteeseen ei tultane pääsemään. Tavoite ei toteudu Palvelusetelitoiminta on käynnistynyt 1.8.2021 varhaiskasvatuksen uutena palvelumuotona. Palvelujen järjestämistapoihin ei tule muita muutoksia, yksityistä varhaiskasvatusta järjestetään edelleen myös yksityisen hoidon tuella ja ostopalveluna.	Virpi Mattila
	Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.	Toimintakatteen alijäämä eli nettomenot	Vuoden 2020 tilanne saadaan alkuvuodesta 2021	Ennusteen perusteella toimintakatteen alijäämä tulee toteutumaan muutetun talousarvion mukaisena. Tavoite toteutuu	Virpi Mattila

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
	Henkilöstötyön tuottavuus paranee 1,0 %	Oman ja vuokratyövoiman henkilötyövuosien määrä yhteensä suhteessa suoritelmäärään	Saadaan vuoden 2021 alkupuolella	Henkilöstötyön tuottavuutta ei saada paranemaan tavoitteen mukaisesti, sillä henkilöstömitoituksesta säädetään tarkasti varhaiskasvatuslaissa ja -asetuksessa. Varhaiskasvatuksessa noudatetaan mitoitusta ja sen toteutumista seurataan mm. toimipaikkaan sijoitettujen lasten ja henkilöstön välisellä suhdeluvulla (täyttöaste) Henkilöstön saatavuus on heikentynyt edelleen. Tavoite ei toteudu	Virpi Mattila Varhaiskasvatuksen aluepäälliköt
Espeen johtaminen ja arki sujuu. Työhyvinvointi paranee ja sairaspoissaolot vähenevät	Terveysperusteiset poissaolot vähenevät 10 % edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasosta	Terveysperusteisista poissaoloista aiheutuva kuorma päivää per henkilö		Terveysperusteisten poissaolojen määrä oli kasvun ja oppimisen toimialalla ajalla 1-9/2021 12,48 päivää henkilö/htv. Tavoite toteutuu	Virpi Mattila, päälliköt ja varhaiskasvatusyksiköiden johtajat
Espeen johtaminen ja arki sujuu. Työhyvinvointi paranee ja sairaspoissaolot vähenevät	Henkilöstökokemus johtamisesta, työn sujuvuudesta ja työhyvinvoinnista on korkea ja työnantajaa halutaan suositella	Mittarina Kunta10 kyselyn kokonaisindeksi 2020. Tavoitearvo: Kokonaisindeksi on vähintään vuoden 2018 kyselyn tasolla	Vuoden 2020 kokonaisindeksi oli 61	Vuoden 2021 Kunta10-kyselyn tulosten pohjalta on vuosille 2021- 2022 laadittu kehittämissuunnitelma, jossa on 13 tavoitetta työmäärän hallintaan sekä väkivalta- ja uhkatilanteiden vähentämiseen. Tavoitteista on toteutunut lastenhoitajien, opettajien ja johtajien täydennyskoulutus, Suvan hallinnon tehtävien uudelleen organisointi, varhaiskasvatuksen opettajien vuosityöaikamalli sekä johtajien liukuva työaika pilotointi, työnohjaus sekä mentoroinimalli (5 tavoitetta) Valmistelu on meneillään: Perehdytysmallien teko, varhaiskasvatusyksiköiden johtajuusrakenteiden uudelleen tarkastelu, pedagogiikan kehittämiseen tarkoitettuja koulutuspakettien valmistelu sekä osaamisen vahvistaminen	Virpi Mattila, suomenkielisen varhaiskasvatuksen johto

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
				<p>haastavien lasten kohtaamiseen.</p> <p>Vuoden 2022 aikana työstetään: tehtäväkuvien kirkastaminen (roolit, vastuut, tehtävät), vertaistukikeskustelumalli, vasujohtamisen tiekartta, yhteistyökäytänteiden edistäminen hytetin kanssa</p>	
	Henkilökunnan ja johdon välinen vuorovaikutus lisääntyy ja hyödynnetään etäyhteyksiä tapaamisten toteuttamisessa	Johdon, päälliköiden ja asiantuntijoiden kenttävierailujen määrä vähintään 2 vierailua/kk	Nämä vierailut keskeytettiin vuoden 2020 keväällä koronatilanteen vuoksi	<p>Suvan etäaamukahvit ovat jatkuneet ja toteutuneet säännöllisesti. Myös palvelualueilla on muodostunut omia etätapaamisen muotoja. Vasukatselmuskierros on toteutettu loppuun etätapaamisina, jotka ovat onnistuneet hyvin.</p> <p>Kenttävierailuja on toteutettu 3? etänä/läsnä.</p> <p>Tavoite toteutuu</p>	Suomenkielisen varhaiskasvatuksen johto ja asiantuntijat
Espoon viestintä on vuorovaikutteista ja modernia	Laaditaan suomenkielisen varhaiskasvatuksen viestintästrategia yhteistyössä muiden sivistystoimen tulosyksiköiden kanssa	Strategia on valmis	Valmistelu on aloitettu	Viestintästrategian runko on valmis, työstäminen työryhmässä jatkuu.	Kaisa Pitkänen, Nina Konttinen
	Varhaiskasvatuksen nettisivut uudistetaan osana Espoon sivujen uudistushanketta	Sivut valmiina	Uudet nettisivut eivät ole käytössä	<p>Englanninkielisiä käännöksiä viedään verkkosivuille, kun niitä saadaan käännöspalveluilta. Varhaiskasvatusyksiköiden omat kotisivut tekeillä ja osalla on jo valmiina. Tavoite on, että vuoden vaihteeseen mennessä kaikilla varhaiskasvatusyksiköillä on kotisivut.</p> <p>Tavoite toteutuu</p>	Kaisa Pitkänen

Valtuustokauden tavoite	Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Toimenpiteet / vastuhenkilö
Espoo on digitaalisten palvelujen ja älykkään kaupungin ykköskaupunki – City as a Service	Sivistystoimi on kehittänyt uusia laadukkaita ja kustannustehokkaita digitaalista polkuja.	eVakan uudet toiminnallisuudet	eVaka uusia toiminnallisuuksia valmistellaan	Lasten läsnäolon kirjaaminen mobiililla on käytössä kaikissa yksiköissä ja se on pilotissa myös vuorohoidon toiminnallisuuksien osalta. Vasujen sekä pedagogisen dokumentoinnin pilotointi alkaa lähiaikoina. Palvelusetelituottajat on koulutettu heitä koskevien evakan toiminnallisuuksien käyttöön. Tavoite toteutuu	Raija Laine, Miia Latvala